

Sygn. akt VIII C 1955/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant : sekr. sąd. Kamila Zientalak

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W.

przeciwko R. D.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W. na rzecz pozwanej R. D. kwotę 617 zł (sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w całości.

Sygn. akt VIII C 1955/17

UZASADNIENIE

W dniu 6 marca 2009 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej R. D. powództwo o zapłatę kwoty 3.897,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik powoda złożył wniosek o rozpoznanie sprawy pod nieobecność strony powodowej.

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa wskazała, że na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 7 października 2005 roku, zawartej pomiędzy (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w W. a (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W., Fundusz nabył wierzytelność w stosunku do dłużnika R. D., wynikającą z umowy nr (...), na łączną kwotę 1.500 zł. Na kwotę nabytej wierzytelności z tytułu powyższej umowy składają się: kwota 1.304,80 zł należności głównej, kwota 1.931,89 zł odsetek umownych do dnia 20 października 2005 roku, kwota 420,11 zł tytułem odsetek bieżących od dnia 21 października 2005 roku do dnia 6 sierpnia 2008 roku, kwota 159,50 zł tytułem kosztów powstałych do dnia 20 października 2005 roku oraz kwota 80,91 zł tytułem odsetek naliczonych od dnia 7 sierpnia 2008 roku do dnia 13 lutego 2009 roku. (pozew k. 1-2)

W dniu 11 marca 2009 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który stał się prawomocny z dniem 22 kwietnia 2009 roku (VII Nc 839/09). (nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 21)

W dniu 5 września 2017 roku pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu wraz ze skargą na postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty oraz sprzeciw od nakazu zapłaty.

Pozwana wskazała, że w chwili wniesienia pozwu, jak i wydania nakazu zapłaty zamieszkiwała pod innym adresem, niż wskazany w pozwie wskutek czego nie wiedziała o toczącym się postępowaniu i wydanym w sprawie orzeczeniu. Dopiero w dniu 31 sierpnia 2017 roku od komornika sądowego dowiedziała się, że przeciwko niej toczyło się postępowanie sądowe. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując roszczenie zarówno co do zasady, jak i wysokości oraz podnosząc zarzut przedawnienia. (wniosek wraz ze skargą i sprzeciwem k. 30-47)

Postanowieniem z dnia 9 października 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi uchylił zaskarżone postanowienie referendarza sądowego w przedmiocie nadania nakazowi zapłaty z dnia 11 marca 2009 roku klauzuli wykonalności. Jednocześnie wobec wykazania przez pozwaną faktu niezamieszkiwania pod adresem wskazanym w pozwie, na który wysłano odpis nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, Sąd uchylił zarządzenie o stwierdzeniu prawomocności nakazu zapłaty z dnia 11 marca 2009 roku i przyjął sprzeciw pozwanej od nakazu zapłaty jako wniesiony w terminie. (postanowienie k. 65, zarządzenie k. 66)

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 16 listopada 2017 roku pełnomocnik powoda podtrzymał powództwo w całości. Wskazał, m.in. że powód dochodzi należności objętej pozwem na podstawie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego nr (...) - (...) - 270 - (...) zawartej przez pozwaną z Bankiem (...) w dniu 9 lutego 2001 roku. Brak spłaty przez pozwaną spowodował wystawienie w dniu 7 lutego 2002 roku bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu w sprawie o sygn. akt I Co 241/02 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności. Z kolei w dniu 10 lutego 2004 roku komornik sądowy na podstawie ww. tytułu egzekucyjnego wszczął postępowanie egzekucyjne, które zakończyło się umorzeniem w dniu 13 kwietnia 2005 roku wobec bezskuteczności egzekucji. W dalszej części odpowiedzi na pozew przywołał twierdzenia przemawiające jego zdaniem za uwzględnieniem powództwa. (odpowiedź na sprzeciw k. 73-77)

Na rozprawie w dniu 22 lutego 2018 roku w imieniu powoda nikt się nie stawił – pełnomocnik powoda został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Stawił się pełnomocnik pozwanej, który wniósł o oddalenie powództwa w całości, podtrzymał zarzut przedawnienia roszczenia i wniósł o zasądzenie kosztów procesu. (protokół rozprawy k. 104).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 marca 2000 roku pomiędzy (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. I Oddział Centrum w Ł. i pozwaną R. D. została zawarta umowa kredytu odnawialnego dla posiadaczy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...) nr (...) - (...) - 270 - (...), na kwotę 1.500 zł.

W związku z zaistnieniem salda debetowego na rachunku pozwanej i brakiem wpłaty regulującej wymagalne saldo debetowe wraz z odsetkami i kosztami, pismem z dnia 9 lutego 2001 roku (...) wypowiedział pozwanej umowę (...) oraz umowę kredytową z 30-dniowym okresem wypowiedzenia. (kserokopia umowy kredytu odnawialnego k. 81, wypowiedzenie umowy k. 82)

W dniu 7 lutego 2002 roku (...) S.A. wystawił przeciwko R. D. bankowy tytuł egzekucyjny Nr 1, któremu Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia 13 marca 2002 roku, wydanym w sprawie o sygn. I Co 241/02, nadał klauzulę wykonalności na rzecz banku.

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy Rewiru V przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wszczął i prowadził przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. V KM

445/04, które jednak nie przyniosło zaspokojenia wierzyciela i wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, zostało umorzone postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2005 roku. (dowód: kserokopia bankowego tytułu egzekucyjnego k. 83, kserokopia postanowienia z dnia 13 marca 2002 roku k. 84-85, kserokopia wniosku o wszczęcie egzekucji k. 87-88, kserokopia postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 13 kwietnia 2005 roku k. 89)

W międzyczasie, pismem z dnia 5 lipca 2005 roku Bank wezwał pozwaną do dobrowolnej spłaty zadłużenia w terminie 30 dni od doręczenia wezwania, pod rygorem przelewu wierzytelności na powodowy Fundusz.

Zakreślony termin upłynął bezskutecznie, stąd na podstawie umowy z dnia 7 października 2005 roku wierzytelność została przelana na powodowy Fundusz Sekurytyzacyjny, o czym pozwana została poinformowana pismem z dnia 27 października 2005 roku (dowód: kserokopia wezwania do zapłaty k. 90, kserokopia zawiadomienia o przelewie k. 77, kserokopia wyciągu z ksiąg rachunkowych i ewidencji analitycznej wierzytelności k. 7)

Na dzień 6 sierpnia 2008 roku wysokość zadłużenia pozwanej wynosiła łącznie 3.816,80 zł, na którą to kwotę składały się: kapitał w kwocie 1.304,80 zł, odsetki umowne naliczone do dnia 20 października 2005 roku w kwocie 1.931,89 zł, odsetki bieżące (ustawowe) naliczone do dnia 21 października 2005 roku do dnia 6 sierpnia 2008 roku w kwocie 420,11 zł oraz pozostałe koszty w kwocie 159,50 zł (dowód: kserokopia wyciągu z ksiąg rachunkowych i ewidencji analitycznej wierzytelności k. 7).

Pozwana nie uregulowała powyższego zadłużenia. (okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

Wprawdzie przepis art. 123 k.c. określa, kiedy następuje przerwanie biegu przedawnienia, a przepis art. 124 k.c. stanowi o skutkach przerwania przedawnienia, ale w rozpoznawanej sprawie - wbrew twierdzeniom powoda - przepisy te nie znajdują zastosowania. Zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1, 2 i 3 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje oraz przez wszczęcie mediacji. Zgodnie natomiast z przepisem art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

W określonych więc przepisami k.c. sytuacjach następuje przerwa biegu przedawnienia, którego materialnoprawnym skutkiem będzie rozpoczęcie tego biegu na nowo.

Złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oraz złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, stanowią czynności przerywające bieg terminu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.). Powyższe nie oznacza jednak, że czynności te mogą być przedsięwzięte przez kogokolwiek i przeciwko komukolwiek. Dla wywołania skutku w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia konieczne jest dokonanie czynności przez strony stosunku prawnego leżącego u podstaw przedawniającego się roszczenia.

Wniosek ten wynika z istoty przedawnienia, które jest instytucją prawa materialnego. Nie ulega wątpliwości, że przerwanie biegu terminu przedawnienia ma nie tylko aspekt przedmiotowy, ale i podmiotowy. Nie wystarczy zatem identyczność wierzytelności, niezbędna jest też identyczność osób, na rzecz których/przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdolna do przerywania biegu terminu przedawnienia, została dokonana. Przerwanie biegu terminu przedawnienia w przypadku określonego roszczenia następuje bowiem pomiędzy podmiotami materialnie zobowiązanymi/uprawnionymi. Innymi słowy, czynność obiektywnie zdolna do przerywania biegu przedawnienia roszczenia wywiera zamierzony skutek tylko wówczas, jeśli podmiot dokonujący tej czynności jest rzeczywiście uprawnionym z tego roszczenia, a osoba, przeciwko której ma nastąpić przerwa biegu terminu przedawnienia w istocie jest zobowiązana do zadośćuczynienia roszczeniu (por. wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 roku, II CSK 196/14, LEX nr 1622906). W. można dodać, że powyższe wynika z faktu, że na gruncie cywilistycznym można wyróżnić dwa rodzaje wierzycieli i dłużników. Wierzyciela egzekwującego (wierzyciel procesowy) i wierzyciela w znaczeniu materialnym. Dłużnika egzekwowanego (dłużnik procesowy) i dłużnika w znaczeniu materialnym. Oba pojęcia mogą być tożsame, lecz nie muszą (zob. szerzej A. Marciniak, § 161. Podmioty postępowania egzekucyjnego, [w:] A. Marciniak i I. Kunicki (red.), Postępowanie cywilne w zarysie, Warszawa 2016, s. 522.). Co do zasady, w razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia. Zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu. Odmiennie jednak kształtuje się sytuacja prawna cesjonariusza wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym od sytuacji wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności. Nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza niebędącego bankiem nie było dopuszczalne (por. m.in. uchwały SN z dnia 2 kwietnia 2004 roku, III CZP 9/04, OSNC/2005/6/98, z dnia 22 lutego 2006 roku, III CZP 129/05, OSNC/2007/1/4, z dnia 19 lutego 2015 roku, III CZP 103/14, OSNC 2015/12/137). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, gdyż w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c., a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., musiał ustalić istnienie roszczenia

w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób niż w nim wskazane, za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki czynności wierzyciela – banku, prowadzące do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela. Z tego powodu nabywca wierzytelności nie będący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną złożeniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Również czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeśli nabycie wierzytelności nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i po rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia

w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem (por. uchwała SN z dnia 29 czerwca 2016 roku, III CZP 29/16, LEX nr 2067028).

Skoro zatem ustalono, że postanowieniem z dnia 13 marca 2002 roku (sygn. akt I Co 241/02) Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko pozwanej na rzecz pierwotnego wierzyciela w tej sprawie (Bank (...) S.A. I Oddział Centrum w Ł.), to skutek w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia dotyczył wyłącznie tego banku. Uwaga ta dotyczy także złożonego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W konsekwencji należy stwierdzić, że skutek w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia nie dotyczył sfery prawnej między powodem, jako nie będącym bankiem nabywcą wierzytelności, a pozwaną R. D.. Dopiero wytoczenie

przez powoda powództwa w niniejszej sprawie mogłoby być uznane za czynność przerywającą bieg terminu przedawnienia, co nastąpiło de facto już po upływie 3 lat od daty wymagalności dochodzonego pozwem roszczenia z tytułu zawartej przez poprzednika prawnego powoda i pozwaną umowy kredytu odnawialnego, a zatem po upływie terminu przedawnienia.

Biorąc pod uwagę powyższe, zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwaną jest w świetle art. 118 k.c., przewidującego dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (...) -letni termin przedawnienia, w pełni skuteczny.

W konsekwencji mogłaby ona na podstawie art. 117 § 2 k.c. się uchylić od zaspokojenia roszczenia na rzecz strony powodowej.

Mając powyższe na uwadze, przedmiotowe powództwo należało oddalić, co też Sąd uczynił orzekając jak w sentencji.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c.

Jej zastosowanie jest uzasadnione faktem, że żądanie powoda zostało oddalone w całości. Strona pozwana wygrała spór w 100 %, a powód przegrał w 100 %. Strona powodowa winna, więc zwrócić pozwanej koszty niezbędne poniesione w celu obrony jego praw (art. 98 § 3 k.p.c.).

Koszty poniesione przez pozwaną wyniosły łącznie 617 zł i obejmowały: opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz koszty zastępstwa adwokata w kwocie 600 zł – § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. na rzecz pozwanej R. D. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji.